

O prześladowaniach chrześcijan

Atoli ani pod wpływem zabiegów ludzkich, ani darowizn księcia, ani ofiar błagalnych na rzecz bogów nie ustępowała hańbiąca pogłoska i nadal wierzono, że pożar był nakazany¹. Aby ją więc usunąć, podstawił Neron winowajców i dotknął najbardziej wyszukanymi kaźniami tych, których znienawidzono dla ich sromot, a których gmin chrześcijanami nazywał. Początek tej nazwie dał Chrystus, który za panowania Tyberiusza skazany został na śmierć przez prokuratora Poncjusza Piłata. [...]

Schwymano więc naprzód tych, którzy tę wiarę publicznie wyznawali, potem na podstawie ich zeznań ogromne mnóstwo innych, i udowodniono im nie tyle zbrodnie podpalenia, ile nienawiść ku rodzajowi ludzkiemu. A kiedy szli na śmierć, stawali się pośmiewiskiem: ubierano ich w skóry zwierząt, i rozszarpywały ich psy, albo przybijano ich do krzyża, albo podpalano, aby płonęli jako nocne pochodnie po zachodzie słońca. Neron udostępnił dla takiego widowiska swoje ogrody, zabawiał się w cyrku wmieszany w tłum w stroju woźnicy lub brał udział w wyścigach, jeżdżąc na stojąco na wozie. Dlatego nawet jeśli dotyczyło to winowajców zasługujących na karę o niespotykanej surowości, to jednak rodziło się uczucie litości, ponieważ umierali oni dla nasycenia okrucieństwa jednego człowieka, a nie dla dobra wszystkich.

Tacyt, *Roczniki, księga XV* [w:] Tenże, *Dzieła*, tłum. S. Hammer, t. 2, Warszawa 1957, s. 460-461.

1. Na podstawie danego tekstu źródłowego wyjaśnij, dlaczego Neron poddał chrześcijan prześladowaniom po wybuchu pożaru Rzymu?

.....
.....
.....

2. Wyjaśnij czym była gmina chrześcijańska?

.....
.....

3. Na podstawie przeczytanego fragmentu *Roczników* Tacyta oraz obejrzanego fragmentu filmu *Quo vadis* w reżyserii Jerzego Kawalerowicza, opisz sposoby prześladowania chrześcijan?

.....
.....
.....
.....

---

¹Chodzi o pożar Rzymu, który miał miejsce w 64 r. n.e. za panowania cesarza Nerona. Istnieje wiele domniemych przyczyn jego wybuchu. Zgodnie z przekazem Tacyta o podpalenie Rzymu został posądzony przez lud sam cesarz.

KARTA DLA NAUCZYCIELA

O prześladowaniach chrześcijan

Atoli ani pod wpływem zabiegów ludzkich, ani darowizn księcia, ani ofiar błagalnych na rzecz bogów nie ustępowała hańbiąca pogłoska i nadal wierzono, że pożar był nakazany². Aby ją więc usunąć, podstawił Neron winowajców i dotknął najbardziej wyszukanymi kaźniami tych, których zniechęcono dla ich sromot, a których gmin chrześcijanami nazywał. Początek tej nazwie dał Chrystus, który za panowania Tyberiusza skazany został na śmierć przez prokuratora Poncjusza Piłata. [...]

Schwymano więc naprzód tych, którzy tę wiarę publicznie wyznawali, potem na podstawie ich zeznań ogromne mnóstwo innych, i udowodniono im nie tyle zbrodnie podpalenia, ile nienawiść ku rodzajowi ludzkiemu. A kiedy szli na śmierć, stawali się pośmiewiskiem: ubierano ich w skóry zwierząt, i rozszarpywały ich psy, albo przybijano ich do krzyża, albo podpalano, aby płonęli jako nocne pochodnie po zachodzie słońca. Neron udostępnił dla takiego widowiska swoje ogrody, zabawiał się w cyrku wmieszany w tłum w stroju woźnicy lub brał udział w wyścigach, jeżdżąc na stojąco na wozie. Dlatego nawet jeśli dotyczyło to winowajców zasługujących na karę o niespotykanej surowości, to jednak rodziło się uczucie litości, ponieważ umierali oni dla nasycenia okrucieństwa jednego człowieka, a nie dla dobra wszystkich.

Tacyt, *Roczniki, księga XV* [w:] Tenże, *Dziela*, tłum. S. Hammer, t. 2, Warszawa 1957, s. 460-461.

1. Na podstawie danego tekstu źródłowego wyjaśnij, dlaczego Neron poddał chrześcijan prześladowaniom po wybuchu pożaru Rzymu?

Neron oskarżył chrześcijan o podpalenie Rzymu, ponieważ chciał w ten sposób sam oczyścić się z zarzutów. Dzięki temu odwrócił uwagę od siebie, a złość mieszkańców Rzymu mogła zostać skupiona na wyznawcach Chrystusa.

2. Wyjaśnij czym była gmina chrześcijańska?

Gmina chrześcijańska była pierwotną wspólnotą chrześcijan. Jej członkowie zbierali się na modlitwie.

3. Na podstawie przeczytanego fragmentu *Roczników* Tacyta oraz obejrzanego fragmentu filmu *Quo vadis* w reżyserii Jerzego Kawalerowicza, opisz w jaki sposób prześladowano chrześcijan?

Złapanych i osądzonych chrześcijan starano się upokorzyć w jak największym stopniu. W tym celu ubierano ich w skóry zwierząt, szczuto psami, które ich gryzły. Chrześcijanie również byli krzyżowani, albo skazywani na spalenie żywcem. Częstą praktyką było także pozostawianie ich na pożarcie przez dzikie zwierzęta.

---

²Chodzi o pożar Rzymu, który miał miejsce w 64 r. n.e. za panowania cesarza Nerona. Istnieje wiele domniemanych przyczyn jego wybuchu. Zgodnie z przekazem Tacyta o podpalenie Rzymu został posądzony przez lud sam cesarz.